

Sygnatura akt II Ca 1766/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 października 2016 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie II Wydział Cywilny – Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Grzegorz Buła

Protokolant: osobiście

po rozpoznaniu w dniu 5 października 2016 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) (...) w W.

przeciwko M. P. (poprzednie nazwisko W.)

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie z dnia 25 kwietnia 2016 roku, sygnatura akt I C 3977/15/K

oddala apelację.

SSO Grzegorz Buła

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 5 października 2016 r.

Pozwem z dnia 14 sierpnia 2014 r. powód (...) (...) z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego M. W. kwoty 10 000 złotych wraz z odsetkami umownymi liczonymi od tej kwoty od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów postępowania. W uzasadnieniu strona powodowa wskazała, iż pozwanego łączyła z (...) Bankiem S.A. w W. umowa pożyczki z dnia 30 lipca 2010 r. Z uwagi na naruszenie przez pozwanego jej postanowień w zakresie spłaty pożyczki, umowa ta została przez (...) Bank S.A. wypowiedziana. Przedmiotowy Bank wystawił tytuł egzekucyjny, któremu została nadana klauzula wykonalności. W dniu 19 grudnia 2014 r. strona powodowa nabyła od (...) Bank S.A. w W. wierzytelność przeciwko pozwanemu, wynikającą z umowy pożyczki gotówkowej z dnia 30 lipca 2010 r.

W dniu 28 sierpnia 2015 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym zasądził od pozwanego M. W. na rzecz (...) (...) Zamkniętego z siedzibą w W. kwotę 10 000 złotych wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym, liczonymi od dnia 14 sierpnia 2015 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 1.292 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W sprzeciwie od powyższego nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania, podnosząc, iż cała kwota pożyczki, zaciągniętej przez niego w (...) Bank S.A. z siedzibą w W. uległa przedawnieniu. Pismem z dnia 23 lutego 2016 r. pozwany dodatkowo podniósł, iż strona powodowa nie wykazała swojej legitymacji czynnej, jak również roszczenia, zarówno co do jego istnienia, jak i wysokości.

Wyrokiem z dnia 25 kwietnia 2016 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa - Krowodrzy w Krakowie w punkcie I oddalił powództwo, a w punkcie II zasądził od strony powodowej na rzecz pozwanego kwotę 1200 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania.

W toku postępowania Sąd Rejonowy ustalił jedynie, iż w dniu 30 lipca 2010 r. M. W. zawarł z (...) Bankiem S.A. z siedzibą w W. umowę kredytu konsumpcyjnego gotówkowego nr (...) na kwotę kredytu w wysokości 51.015,20 złotych ze spłatą do dnia 20 lipca 2015 r. w miesięcznych ratach, płatnych do 20 dnia każdego miesiąca.

W ocenie Sądu pierwszej instancji powyższe ustalenie nie uzasadniało uwzględnienia powództwa, gdyż strona powodowa nie wykazała, iż doszło do cesji przedmiotowej wierzytelności. Jak wskazał Sąd Rejonowy, do pozwu została dołączona umowa przelewu wierzytelności z dnia 19 grudnia 2014 r. zawarta pomiędzy (...) Bank S.A. z siedzibą w W. (jako zbywcą) oraz (...) (...)z siedzibą w W. (jako nabywcą). Zgodnie z § 2 ust. 2 ww. umowy zbywca przeniósł na nabywcę wierzytelności objęte załącznikiem nr 1 i załącznikiem nr 2 tej umowy. Jednakże, na co zwrócił uwagę Sąd Rejonowy, strona powodowa nie przedłożyła oryginałów tych dokumentów, a w szczególności oryginału zestawienia z załącznika nr 2, które miałyby wskazywać, iż przedmiotem cesji jest wierzytelność przysługująca bankowi wobec pozwanego. Sąd Rejonowy wskazał również na to, iż strona powodowa nie wykazała również wysokości dochodzonego roszczenia, jak i tego jakie elementy składają się na kwotę dochodzoną pozwem. O kosztach postępowania Sąd Rejonowy orzekł na zasadzie art. 98 k.p.c., zasądzając je od strony przegrywającej postępowanie tj. strony powodowej na rzecz pozwanego.

Od wyżej wskazanego wyroku apelację wywiodła strona powodowa, która zaskarżyła wyrok w całości, podnosząc zarzuty następującej treści:

1. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c., które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, a polegające na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów poprzez wyprowadzenie wniosków sprzecznych z zasadami prawidłowego rozumowania i doświadczenia życiowego przy dokonywaniu oceny wiarygodności i mocy materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie, które miało zasadniczy wpływ na wynik sprawy poprzez uznanie, że strona powodowa nie posiadała legitymacji procesowej czynnej, bowiem nie przedłożyła oryginału umowy cesji z dnia 19 grudnia 2014 r. oraz załącznika nr 2 do tej umowy, podczas gdy powyższe dokumenty zostały poświadczone za zgodność z oryginałem przez występującego w sprawie profesjonalnego pełnomocnika,

2. naruszenie art. 232 zd. 1 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c., które miało istotny wpływ na wynik sprawy, a polegające na przerzuceniu na stronę powodową ciężaru wykazania wysokości dochodzonego roszczenia, podczas gdy strona powodowa przedłożyła umowę kredytu, umowy przelewu wierzytelności, zawiadomienia o przelewie, wezwania do zapłaty oraz wyliczenia odsetek należnych od pozwanego.

W związku ze zgłoszonymi zarzutami strona powodowa wniosła o zmianę wyroku w całości przez zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kwoty 10.000 złotych wraz z umownymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, zasądzenie od pozwanego na rzecz strony powodowej zwrotu kosztów za postępowanie zarówno przed Sądem pierwszej instancji oraz jak i przed Sądem drugiej instancji, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji, wraz z pozostawieniem temu Sądowi orzeczenia o kosztach postępowania za obie instancje.

Rozpoznając niniejszą sprawę Sąd Okręgowy przyjął za własne ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd pierwszej instancji. Nadto Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

Umowa pożyczki gotówkowej zawarta pomiędzy pozwanym, a (...) Bank S.A. z siedzibą w W. z dnia 30 lipca 2010 r. została wypowiedziana przez ww. Bank dnia 21 grudnia 2011 r. (...) Bank S.A. z siedzibą w W. wszczął przeciwko pozwanemu postępowanie egzekucyjne, które na mocy postanowień Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Krakowa Krowodrzy M. G. z dnia 31 maja 2012 r. oraz 4 czerwca 2012 roku zostało umorzone z powodu bezskuteczności.

Dowód: postanowienia o umorzeniu postępowania komorniczego z dnia 31 maja 2012 roku sygn. XII Km 1599/12 oraz 4 czerwca 2012 roku sygn. XII Km 1969/12 - k. 71-72, załącznik nr 2 do umowy przelewu wierzytelności z dnia 19.12.2014r. nr (...) –k. 16-18,

W dniu 19 grudnia 2014 r. pomiędzy (...) Bank S.A. z siedzibą w W., a (...) (...)w W. została zawarta umowa przelewu wierzytelności, w skutek której doszło do cesji wierzytelności wynikającej z umowy pożyczki gotówkowej z dnia 30 lipca 2010 r., której stroną był pozwany.

Dowód: umowy cesji wierzytelności z dnia 19 grudnia 2014 r. (k. 11 – 15) z załącznikiem nr 2 (k. 16-18),

Zgodnie z treścią §10 umowy kredytu konsumpcyjnego gotówkowego z dnia 30 lipca 2010 roku w przypadku wypowiedzenia umowy kredytu z uwagi na niedotrzymanie warunków tej umowy, kredytobiorca był zobowiązany do niezwłocznego zwrotu wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami należnymi Bankowi za okres korzystania z kredytu, przy czym okres wypowiedzenia umowy wynosił 30 dni.

Dowód: umowa kredytu konsumpcyjnego z dnia 30.07.2010r. – k. 52-54;

Pozwany M. W. decyzją z dnia 18 czerwca 2012 roku zmienił swoje nazwisko na M. P..

Dowód: decyzja Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w K. z 18.06.2012r. (...) –k. 127

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie zgromadzonych w aktach dowodów z dokumentów urzędowych oraz prywatnych. Sąd w całości obdarzył wiarygodnością wskazane powyżej dokumenty urzędowe, gdyż zostały one sporządzone zgodnie z obowiązującymi normami prawnymi, poprzez podmioty do tego uprawnione, co w pełni uzasadnia przyjęcie ich za podstawę ustaleń faktycznych w przedmiotowym postępowaniu. W ocenie Sądu za taką podstawę mogły służyć również przedstawione przez stronę powodową dokumenty prywatne, które choć przedłożone w kserokopii, to jednak opatrzone były potwierdzeniem ich zgodności z oryginałem przez działającego imieniem strony powodowej pełnomocnika, będącego radcą prawnym. Należy podnieść, że okoliczność wypowiedzenia umowy kredytu konsumpcyjnego wynikała także z niekwestionowanych twierdzeń strony powodowej zawartych w pozwie (k. 4/2).

Sąd Okręgowy, zważył co następuje:

Apelacja nie jest zasadna, choć zarzutom w niej podniesionym częściowo nie można odmówić racji.

Odnosząc się do pierwszego z podniesionych zarzutów, a mianowicie naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., polegającego na błędnym stwierdzeniu przez Sąd Rejonowy, iż strona powodowa w niniejszej sprawie nie posiadała legitymacji procesowej czynnej, gdyż nie przedłożyła oryginałów dokumentów, należy uznać, iż zarzut ten znajduje uzasadnienie i w świetle powyższego stanu faktycznego jest zasadny. Nie sposób zgodzić się ze stanowiskiem Sądu pierwszej instancji, iż strona powodowa poprzez brak przedłożenia oryginałów dokumentów nie wykazała, że nabyła w drodze cesji m.in. wierzytelność dochodzoną w stosunku do pozwanego. Przedstawiona przez stronę powodową umowa cesji wierzytelności z dnia 19 grudnia 2014 r. wraz z załącznikiem nr 2 do ww. umowy, zawiadomieniem o zbyciu na rzecz powoda wierzytelności objętej umową cesji, jak również dokumentacja bankowa związana z dochodzeniem przez (...) Bank S.A. roszczenia z umowy kredytu jednoznacznie wskazują i udowadniają fakt nabycia przedmiotowej wierzytelności przez stronę powodową od (...) Bank S.A. W pełni należy podzielić argumentację apelującego, iż gdyby do takiej cesji wierzytelności w rzeczywistości nie doszło strona powodowa nie uzyskałaby od poprzedniego wierzyciela danych osobowych pozwanego oraz dokumentów potwierdzających istnienie zadłużenia pozwanego wobec poprzedniego wierzyciela. Z analizy umowy o przelew wierzytelności wynika, iż poprzedni wierzyciel mógł przekazać powyższe dokumenty powodowi, tylko jeśli doszłoby do skutecznego przejścia wierzytelności na rzecz powoda, co w niniejszej sprawie miało miejsce. Za potwierdzeniem przelewu wierzytelności przemawia również przedstawiony przez powoda wyciąg i zawiadomienie zawierające dane pozwanego- numer nadany przez poprzedniego wierzyciela, nazwisko i imię (nazwę), dane adresowe, daty i numery dokumentów, z których wynikają dochodzone wierzytelności

oraz ich wysokość. Z przedłożonych przez powoda szeregu dokumentów wynika, iż w wyznaczonym terminie uiszczył on na rzecz poprzedniego wierzyciela cenę za określoną pulę wierzytelności, w tym także przysługującą dotychczas poprzedniemu wierzycielowi wobec pozwanego. Z zasad doświadczenia życiowego wynika, iż podmioty takie jak powód dokonują wielu cesji wierzytelności z bankami, które są odpłatne. W zamian otrzymują one listę wymagalnych wierzytelności, przysługujących bankom. Nie sposób wyobrazić sobie sytuację, w której powód przesłałby do pozwanego oraz innych dłużników listem poleconym zawiadomienie o cesji wierzytelności, gdyby nie doszło do takiej cesji oraz zapłaty za zakup tych wierzytelności.

Odnosząc się do formy w jakiej strona powodowa przedłożyła powyższe dokumenty wskazać należy, że zgodnie z art. 129 § 2 k.p.c. strona zamiast oryginału dokumentu może złożyć odpis, jeżeli jego zgodność z oryginałem została poświadczona przez notariusza albo występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego między innymi adwokatem lub radcą prawnym. Ponadto, zgodnie z treścią art. 129 § 3 k.p.c. zawarte w odpisie dokumentu poświadczenie zgodności z oryginałem przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego między innymi adwokatem lub radcą prawnym ma charakter dokumentu urzędowego. Oznacza to, iż poświadczony przez pełnomocnika odpis dokumentu ma charakter dokumentu urzędowego w tym znaczeniu, że potwierdza się w nim z mocą dokumentu urzędowego istnienie dokumentu „źródłowego” o treści takiej samej jak odpis. Dokumenty powołane w pozwie, stanowiące dowody, zostały przedłożone przez stronę powodową w postaci kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem przez działającego w sprawie pełnomocnika w osobie radcy prawnego, zatem w pełni mogły być wykorzystane jako środki dowodowe w sprawie. Podnieść należy, iż jak wskazuje się w orzecznictwie Sądu Najwyższego artykuł 129 k.p.c. nie określa *expressis verbis* sankcji za niepodporządkowanie się żądaniu przeciwnika przedłożenia oryginałów dokumentów. Niewątpliwie jednak zaniechanie obowiązku wynikającego z tego przepisu podlega ocenie przez pryzmat art. 233 § 2 k.p.c. Sąd powinien zatem ocenić - na podstawie własnego przekonania i wszechstronnego rozważenia zebranego materiału - jakie znaczenie należy nadać odmowie przedstawienia przez stronę dowodu, uwzględniając również dyrektywy wynikające z art. 3 k.p.c., nakazującego stronom dawanie wyjaśnienia okoliczności sprawy zgodnie z prawdą oraz przedstawianie dowodów. Badając znaczenie odmowy złożenia oryginałów sąd powinien mieć na uwadze, czy została ona podyktowana względami obiektywnymi, czy też zawinionymi przez stronę. Z zaniechaniem złożenia oryginału dokumentu nie można jednak automatycznie wiązać utraty przez odpis dokumentu waloru dokumentu i dowodu w sprawie. Od momentu zaopatrzenia kserokopii w oświadczenie o jej zgodności z oryginałem, kserokopia jest dokumentem świadczącym o istnieniu oryginału o treści i formie w niej odwzorowanej (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 29 marca 1994 r., III CZP 37/94, OSNC 1994 r., nr 11, poz. 206, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2007 r., II CSK 401/06, nie publ., wyrok z 20.01.2010r. III CSK 119/09). W niniejszej sprawie Sąd pierwszej instancji nie wyjaśnił z jakich powodów brak przedłożenia oryginałów dokumentów na żądanie pozwanego podważa wiarygodność ich potwierdzonych kserokopii. Zauważyć należy, iż jeśli przedmiotem umowy przelewu wierzytelności jest znaczna ilość wierzytelności to w zasadzie nie jest możliwe w każdej ze spraw sądowych przedkładanie jej oryginału, gdyż mogłoby to następować dopiero po zakończeniu wcześniejszego postępowania. W tym stanie rzeczy należy podzielić argumentację apelującego, iż niedostarczenie oryginału dokumentów nie skutkuje automatycznie pozbawieniem mocy dowodowej ich uwierzytelnionych kserokopii. Brak dokonania przez Sąd pierwszej instancji wszechstronnej analizy całości zgromadzonego materiału dowodowego, a także jego oceny w oparciu o zasady doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania, uzasadnia stanowisko o dopuszczeniu się naruszenia art. 233 § 1 k.p.c.

W ocenie Sądu Okręgowego także kolejny zarzut apelującego należy uznać za częściowo zasadny. Nie jest trafne bowiem stanowisko Sądu Rejonowego, że strona powodowa nie wykazała jakie elementy składają się na kwotę dochodzoną pozwem. Należy zwrócić uwagę, że już w pozwie (k.4 akt) pełnomocnik strony powodowej sprecyzował, iż w tej sprawie dochodzi ona wyłącznie części niespłaconego kapitału. Jeśli więc powództwem objęta była kwota 10.000zł z tytułu części należności głównej, a udzielony kredyt wynosił kwotę 51.015,20zł, to trudno uznać, aby strona powodowa w tym zakresie nie sprostowała ciężarowi dowodowemu jaki ją obciążał zgodnie z art. 6 k.c., gdyż nabyta przez nią wierzytelność z tytułu niespłaconego kapitału wynosić miała ponad 45.000zł. Pozwany w tej sprawie nie twierdził, iż spłacił kwotę kredytu w wysokości przekraczającej 41.015,20zł, a nawet iż zapłacił kredytodawcy taką kwotę z tytułu należności głównej oraz należności ubocznych, zaś gdyby podniósł tę okoliczność to na nim spoczywałby

ciężar dowodu wykazania tej spłaty. Strona powodowa nie ma bowiem możliwości wykazania okoliczności negatywnej w postaci braku dokonania spłaty kredytu przez pozwanego.

Pomimo trafności zarzutów apelującego i uwzględnieniu ich przez Sąd Odwoławczy apelację należało oddalić, gdyż wyrok wydany przez Sąd pierwszej instancji w istocie odpowiadał prawu. Wpływ na taką ocenę miał podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia dochodzonego roszczenia.

Zgodnie z art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Stosownie zaś do treści art. 120 § 1 zd. 1 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Wskazany trzyletni okres przedawnienia odnosi się w niniejszej sprawie do roszczenia banku z tytułu umowy kredytu konsumenckiego, gotówkowego zawartego pomiędzy pozwanym, a (...) Bank S.A. z siedzibą w W., gdyż nie budzi wątpliwości, iż roszczenie kredytodawcy związane było z prowadzeniem przez niego działalności gospodarczej. Zgodnie z ustaleniami Sądu Odwoławczego poczynionymi w przedmiotowym postępowaniu zawarta umowa kredytu pomiędzy bankiem, a pozwanym została wypowiedziana w dniu 21 grudnia 2011 roku. Okoliczność ta wprost wynika z dokumentów przedłożonych przez samą stronę powodową, a także z twierdzeń zawartych w pozwie. Dziwi więc stanowisko strony powodowej zawarte w piśmie z dnia 20 stycznia 2016 roku, iż pozwany miał obowiązek zapłaty ostatniej raty kredytu w dniu 20 lipca 2015 roku.

Z analizy łączącej strony umowy wynika, iż zgodnie z § 10 ust. 4 okres wypowiedzenia umowy wynosił 30 dni. Po upływie okresu wypowiedzenia umowy kredytu Kredytobiorca zobowiązany był do niezwłocznego zwrotu wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami należnymi Bankowi za okres korzystania z kredytu (§10 ust. 5 ww. umowy). Skoro więc umowa kredytu została wypowiedziana w dniu 21 grudnia 2011 roku, to uwzględniając nawet konieczny czas na doręczenie tej korespondencji oraz 30 dniowy termin wypowiedzenia, wszelkie roszczenia wynikające z tej umowy stały się wymagalne niewątpliwie trzy lata przed wniesieniem pozwu w tej sprawie, co nastąpiło 14 sierpnia 2015 roku. Do podobnego wniosku należałoby dojść także w przypadku uwzględnienia ewentualnego przerwania biegu przedawnienia poprzez złożenie przez kredytodawcę wniosku o nadanie klauzuli wykonalności celem wszczęcia postępowania egzekucyjnego (art. 123 §1 pkt 1 k.c.). Jeśli bowiem postępowania egzekucyjne prowadzone przeciwko pozwanemu zostały umorzone odpowiednio w dniach 31 maja 2012 roku i 4 czerwca 2012 roku, to przerwany bieg przedawnienia, biegnący od nowa od dnia zakończenia tych postępowań egzekucyjnych także upłynął przed dniem 14 sierpnia 2015 roku. W tej sytuacji zgodnie z art. 117 §2 k.c. pozwany podnosząc zarzut przedawnienia w tej sprawie skutecznie uchylił się od zaspokojenia roszczenia objętego niniejszym powództwem, co w konsekwencji skutkować winno oddaleniem powództwa, a więc wyrokiem jaki został wydany przez Sąd pierwszej instancji.

Mając na względzie powyższe Sąd Odwoławczy orzekł na podstawie art. 385 k.p.c.